

15
Փարա

ՕՐԱԹԵՐԹ

15
Փարա

Հայրենիք ամեն օր կը հրատարակուի, և արեւելահայ գիւնեկ զօրայ եւ
գաւառաց համար 7 արծաթ մեծիս կ'աճիսիկ : Գաւառացիք, որոնք
տարուրեան ծախքը մեր վրայ է : Վեցամսեայ եւ եռամսեայ բաժնա-
նորք ալ կը գումարուին :

Լրագրոյ վերաբերեալ գիր կամ համակ պատրաստելու և ուղղելու անհրաժեշտ է
գիր թիւը փոխադրել թ. 14 : Խմբագրութեան ուղղակի գիր կա ը
տրուիր : Ծանուցման առթիւն տեղաւոր համար 3 դրոշ է : Եւսի տալ
գամի համար ստեղծարարին կը վերադառնայ :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Յուլիոս 17ին Յունաց թագաւորը
ծաղակալ վէնէտիկ հասեր է. ուր վիեն-
նայի յունական դեսպան Իրոյանի իշ-
խանն արդէն գտած էր Ն. Վեհափառու-
թիւնն ընդունելու համար :

Դէրեք թագաւորն իտալիոյ թագաւոր-
ւոյն Եղեղիսթիւն տուեր է, որ նոյն
պահուն վէնէտիկ կը գտնուէր, և անոր
հետ ճաշեր է. նոյն իրիկունն իսկ Դեր-
մանիա ուղևորելով, յուլիոս 29ին ծըպտ-
եալ Մոսկիւ հասեր է :

— Ամթերեալ քաղքին հնութեանց
վաճառականներէն մին 30,000 ֆրանքի
բիւրեղեայ ռուկեզօ գաւաթ մը գնե-
ր է, որ 1615 թուականին շինուած կը կար-
ծուի. կրօնն թէ ոսյն թանկագին հնա-
թիւնը այդ գնոյն կրկինը կարծէ :

— Նայէ Յորայէ Իրէսէ թերթին Լոնա.
րայի թղթակիցը կրօն թէ անգղիական
խորհրդարանին մէջ անգղիական զօրաց
եզդպտութեն քաջուելուն մասին լուրջ վի-
ճարանութիւնը կը լլան :

— Մօրինիկ-Բօսթ լրագիրը կրօն թէ
Գերմանիոյ համալսարանական իշխանու-
թիւնը՝ ուսանողաց մէջ յաճախակի տեղի
ունեցած մենամարտութեանց առաջին
առնելու համար միջոցներ կը խորհին :

— Վիեննայէն Ռիֆօրմ թերթին կը
հեռագրեն թէ Սպանիոյ Ալֆոնս թագա-
ւորը Պէրին երթալէ առաջ, Վիեննայէն
անցնելով ոտհամազլիսոյն վրայ Ում-
պերթ թագաւորին հետ տեսակցութիւն
մը պիտի ընէ. կըսուի թէ Աւստրիոյ
կայսրն ալ պիտի մասնակցի սոյն տեսակ-
ցութեան, որու քաղաքական մեծ հան-
գումարը կընծայեն :

— Աւստրիոյ Պերճիգական դեսպանը
կնոջն ու աղջկանը հետ մէկտեղ Վիեն-
նայի շրջակայքը կաւքով պոյս մ'ըրած
տանն, ձին առնել քալելով, կաւքը տա-
ղալէ է. թէն դեսպանը չէ մըտաւել, ոտ-
կայն կիւնն ու զաւակը ծանր վերքեր
ընդունելու են :

— Հռովմայի Ժողովրդական վարժա-
րաններէն պզտիկ աղջիկ մը զոյգ մը
գուլպա հիւսելով իտալիոյ թագաւորին
ընծայեր է. թագաւորն ևս ի փոխարէն
զոյգ մը գուլպա զրկեր է, մին արծաթ
դրամով, միւսը շաքարով լեցուն, նաեւ
առնակ մը կցեր է, որով պզտիկ աղջը-

կան խոտանալով հանդերձ թէ ուրիշ
անգամ ևս զինք պիտի յիշէր, հարցու-
ցեր է թէ ինչ կուզէ. պզտիկը մէկ քա-
նի օրէն հետևեալ պատասխանը զրկեր
է. « Սիրելի թագաւոր, ձեր գուլպանե-
րն ինչ վիշտ պատճառեցին միայն, այն,
որով մէջ ստակ կար, հայրս աւաւ և
այն, որով մէջ շաքար կար, եղբայրներս
ու քոյրերս առին » :

— Պէրճիգայի Լիէթ քաղքին մէջ
խիտ հետաքրքրաշարժ գիտական հե-
ղինակութիւն մ'եղած է, որ ի մէջ այ-
լոց, կենդանեաց կենաց երկարութեանը
մասին տեղեկութիւններ կուտայ. ջորին
40 տարի, ձին 35, եղը 30, շունը 20,
խոզը 20, կառան 15, ճագարը 10, հա-
ւը 8 տարի կրնան ապրիլ եղեր :

— Ամերիկայի Նիւ-Եօք քաղքին մէջ
40-50 հօգի աղոց վաճառականութիւն
կընեն. այս վաճառականները կը ժող-
վեն այն աղաքն՝ որոց ծնողքը չեն ուղեր
կամ չեն կրնար պահել և զանոնք հո-
գեղաւակ կուտան օւրիշ քով, փոխա-
րէն աւելի կամ նուազ գումարներ պա-
հանջելով :

— Անցեալ օր Ուէպ նաւագետին և
նորա օրինակին հետեւող Մալթի հացա-
դործին խեղդուելը գրած էինք : Պը-
պիլ մարդիկ անուշով անգղիացի լուղորդ-
մը ևս Նիակարայի ջրվէժէն լողալով անց-
նելու դիտաւորութիւն ունի, բայց առի-
մեծ նախազգուշութիւններ ձեռք կառ-
նու. քննելու համար թէ՛ ոսյն ջրվէժին
մէջ ինչ վտանգներ կրնան հանդիպիլ
և ինչպէս անոնց առաջին առնելու է. ճիշդ
իւր ձեւով և ծանրութեամբ սուտ
մարդ մը չինել կուտայ Անգղիոյ մէջ,
որ Ամերիկա տանելով ջրվէժը պիտի
նետէ, և այսպէսով իրեն հարկաւոր ե-
ղած կէտերն ուսումնասիրելէ վերջ, ինք
պիտի գետը նետուի :

Հիմակահիմա կապուէ օր այդ դոր-
ծիքն աշտարի և ժամանակը պարագ
չանցընելու համար, Թայմզ գետին ամե-
նէն վտանգաւոր հասանքներուն դէմ կը
լողայ վարժութիւն ստանալու համար :

— Եւրոպիոյ շագնակաւորներուն մէջ յա-
ճախ գողութիւններ և մարդասպանու-
թիւններ կը պատահին. շարագործներ
իրենց վախօնէն դուրս կենն և կառա-
խումբին եղբրքէն քալելով, այնպիսի ու-
ղևորներ կը փնտենեն, որ մինակ ու քը-
նացած ըլլան, և զանոնք կողպաւորով
կապանեն :

Առ այս կառախումբերուն ամեն մէկ
վախօնին մէջ ելեքորական զանգակներ
հաստատուած են արդէն :

Այս զանգակները չորեաց առաջը
կրցած են առնուլ բայց ոչ բոլորովին,
ինչու որ աւաղակները իրենց զոհերուն
թաղ չեն տար որ զանգակին դպին :

Փարիզու արեւելեան երկաթուղւոյ ըն-
կերութեան պաշտօնեայներէն մին ընկե-
րութեան նոր առաջարկութիւն մը ներ-
կայեր է, որով գործադրութեամբ
այդպիսի պարագայի մը մէջ վախօնի մը
դուռը բացուելուն պէս, ելեքորական
թիւը ձայն պիտի տայ :

— Վերջին 40 տարուան մէջ հորուստ
մարդիկ ի Միացեալ Նահանգս տուած են
15,417,000 լիրա վարժարաններու, կղե-
րական դպրոցներու և բարձրագոյն վար-
ժոցներու համար այն երկրին մէջ :

— Շարաթ մ'առաջ ֓արիզու մէջ 55-
60 տարեկան անձ մը Նօթր-Ծամի եկե-
ղեցոյն աշտարակէն ինքզինքն եկեղեց-
ւոյն դաւիթը նետելով սպաններ է : Այս
մարդուն դանկը չէ խորտակել թէն,
սակայի երկու օրունքները կտոր կտոր
եղեր են :

— Լոնտոնի մէջ փողոցի աղքատ տը-
ղաքը կիրականօրեայ դպրոց և եկեղեցի
յաճախել համազօրու համար կաղմուած
ընկերութիւնն, ունի իւր խնամոց ներքեւ
405 կայան, ուր կիրականօրեայ պաշտա-
ման եկողներուն միջին թիւն է 10,140 և
շարժուան մէջ գիշերները եկողներուն
թիւը 3,060, կը կատարուի նաեւ պաշտօն
պատանեաց համար 40 տեղ, ուր եկող-
ներուն թիւն է 4,130 : Վերջին Ժողովի
մը մէջ Լորտ Շաթթիզպուրի ըստ թէ
վերայիշեալ ընկերութիւնն սկիզբէն ի
վեր առած է Լոնտոնի փողոցներէն իւր
300,000 քառակուսուս տղայք, և այն-
պիսի տեղեր դրած է զանոնք, որ կա-
րող եղած են պատուով շահիլ իրենց
հացը Լոնտոնի մէջ, Անգղիոյ ուրիշ կող-
մերն և գաղթականութեանց մէջ :

— Օգոստոս 3ին երկու գաղղիացի
օդաչուներ վէրայլէն օդապարիկ նստե-
լով, հեռանալ օրը կէս օրին Լոնտոնի
մօտ ցամաք իջեր են. սոյն օդաչուները
օդապարիկով Գաղղիա վերադառնալու
դիտաւորութիւն ունին :

— Թէ Լութերի ծննդեան 400դր առ-
րեգարձն ինչ կերպով պիտի կատարուի,
որոշուած է հրամանաւ Բրուսելոյ կայսեր,

Նոյեմբերի 9ին երեկոյին, պիտի հնչեցան ըստ եկեղեցեաց զանգակները, 10ին առաւօտուն պիտի ըլլայ մեծ դըպրոցական տօն, և երեկոյին նախապատրաստական աղօթք և պաշտօն: Նոյն ամսուն 11ին, կիրակի օր, բուն տօնը պիտի օգտի Առաւօտային պաշտամբ: Լուծերի երգը պիտի երգուի: Կայրը կը բաղձայ մանաւանդ օր քարոզները չըլլան ի գովառ մարդկան, այլ ի շնորհակալութիւն առ Առաւօտային տօն մեծ շնորհաց համար զոր ըրաւ Գերմանիոյ բարեկարգութեան միջոցաւ:

— Բրուսիացի մը մենամարտութեան հրաւիրուելով ուզայէ մը, յանձն չառաւ իւր զօրութիւնը բայց միայն սա պայմանաւ օր հրաւիրողը գնէր դրամաւորացի մը և 500 անգլիական լիրա, որպէս զի եթէ ինք մեանէր, այն օտակին տակօնէք խնամակին կինը և օրդիքը, որոց ապրուստը կը հազար ինք: Որովհետեւ երկուստեք սպայն չունէր օտակ կատարելու պայմանը, չկրցաւ հասնիլ իւր անգլիական շաւարակին, որ էր արեւմա սըր: Բն իւր պատւոյն կարծեցեալ արտաք:

Կարինէն Աթէնք հաղորդուած տեղեկութեանց նայելով, քիւրտերու և չէրքէզներու հրահաններ Հայոց բնակած գաւառները առաջատակելով՝ առաջակուծութիւններ ըրեր են: Կը գրեն նաեւ թէ 9 ձիաւոր քիւրտ Գարա-քէօքիւ ահաւն գիւղը յարձակելով, գլխաւոր վաճառականները սպաննել և անոնց ինչքերը կողոպտել են: Կարնոյ կուսակալը անմիջապէս հրահան մը զօրք ղրկել է առաջակներուն ետեւէն:

Չանազան ցեղէ քիւրտերու մէջ յուզմանք ծագելով, Պայազիտի մօտ Սիւրիքիներու և Հոսաբեռնցիներու մէջ կը պիտի մը տեղի ունեցեր է, յորում առաջինները պարտուել և մեծերնին ալ ըսպաննուել է:

— Պալատիոյ կառավարութիւնը իւր իշխանութեան ներքեւ գտնուած մահմէտականաց ազգաբարձր է թէ՛ գինւորադրութեան ժամանակը հասած ըլլալով, մահմէտականը Պալատիոյն պէտք չէ դուրս ելնեն:

— Ապտ-էլ-Գաւաթի անգլիանիկ օրդին Գաղղիա գացեր է խնդրելու համար կառավարութեանէն, իւր իւր հօրը յատկացեալ թշուար անոր ժառանգորդացն ալ լիճարուի:

— Գերմանիոյ ջուրերը գացող Բէսեփ վաշտ Վիէննայէն մեկնել է մայրաքաղաք Գալու համար:

— Մէնմուսայը Հովաթիւ թրքախօս լրագիրը երէկուցէն սկսեալ բոլորովին խալիսեցաւ:

— Սըր ինկլիֆէլա անգլիացի ծովաւալը երէկ մայրաքաղաք հասաւ և քանի մը օր Վալիօր պիտի մնայ:

— Փաթիլի մէջ Պ. Ճիւմբէթիի հրատարակած Գալիէ տիւ Լըվան շաբաթական լրագիրը Տաճկաստան մտնելէ արգելուցաւ:

— Գաղղիոյ գիտական յանձնախումբը Եւրոպայի քոլէճներէն խնդրեց ըն-

տելու պաշտօն ունի, օգոստ. 9 ին շագենաւ նստել է Աղէքսանդրիա երթալու: համար, այս յանձնախումբը չորս հոգի է կը բաղկանայ, որոնց ամենքն ալ Պ. Բաթթէօրի աշակերտներն են և անկէ մանրամասն հրահանք ընդունած են: Կը հաւատեն թէ մայրաքաղաքի առողջապահական ժողովոյ գաղղ. պատուիրակ տօքթէօր Մահէ ալ յատուկ պաշտօնով Եւրոպայի պիտի ղրկուի:

— Մայրաքաղաքի առողջապահական ժողովը Պէրսութէն զատ Սիւրիոյ նաւահանգիստներէն եկած նաւերը քարանձիւնային չենթարկել որոշեր է: Նոյնպէս Պէնկագիէն և Տրիպօլիէն ընդունած տեղեկութեանց վրայ օր հաւարակաց առողջութիւնը կատարել է, ինչեալ գաւառներէն եկած նաւերը քարանձիւնային չենթարկել որոշեր է, հակառակ Աթէնքի առողջապահական ժողովոյ որոշմանը, որ ինչեալ տեղերէն եկած նաւերուն քարանձիւնա ուսման է:

— Ատա-բազարէն Հազարգաթի հետեւալ գէպը կը հաղորդեն:

Բէտիֆներու հազարապետ Սերվէթ Էֆէնտի չորս օտարականի Ատաբազար գալը լսելով որոց հազուադէպ և լիզուէն արապ ըլլալին կը հասկցուէր, չորսն ալ բռնել տուաւ: Ետ քննութեան հասկըցուեցաւ որ ասոնք ընկի Տրիպօլիցի են և Գալատիայէն ցամաքի ճամբով Պալատի եկած են, ուր գիշեր մը մզկիթի մը բակը անցնելով գարձաւ ցամաքի ճամբով իզմիտ եկած են, հօս ալ գիշեր մը անցընելէ վերջը Ատա-բազար եկել են, առկէ Երուսաղէմ երթալու համար:

Գալատիայի օստիկանութիւնը ասոնց ձեռքը անցագիր մը տուել է Թէլեֆ Մէհմէտ անուն անձի մը երաշխաւորութեամբ Ատա-բազարի թաղապետութիւնը օտարականաց հազուադէպ արեւ է և նոր հազուադէպ տակէ վերջը, քաղաքէն դուրս վրանի ներքեւ բնակեցուցեր է զանոնք:

Շատ զարմանալի է որ ասոնց Գալատիայէն մինչև Ատա-բազար ճամբորդութեան միջոցին բնաւ օտարական մը չէ հանգիստ:

— Իգէտան արքունի շագենաւ երկուշաբթի օր Գաթթարո հոսեր է, Գալատիոյ իշխանը մայրաքաղաք բերելու համար, որ այսօր շագենաւ պիտի նստի, և եթէ ուղղակի գալ յառաջիկայ շաբաթ օր մայրաքաղաք պիտի հասնի:

Կերէի թէ Վեհ. Սուլթանէն և Բ. Դըշմէն զատ քանի մը գերազանցողներ ալ ի պատիւ իշխանին կոչուեցներ պիտի տան:

Ասոնց մէջ կը գտնուին մասնաւորապէս Առաքիոյ և Ռուսիոյ գերազանցողները որոնք ի պատիւ իշխանին պարագանքներ պիտի տան: Առաքիոյ գերազանցողներ օգոստ. 18 ին իսկ Ռուսիոյ գերազանցողներ օգոստ. 20 ին օրոշած էին առաջ, անկայն իշխանը շաբաթ օր հանձնելով մայրաքաղաք, բնականաբար պարագանքներն օրերն ալ պիտի վախճուին:

— Առաւորական դաշնագրոց քննիչ յանձնախումբը երկուշաբթի օր վերըս-

տին գաւառեցաւ և Բիւշէլ Էֆ. իւր ծրարագիրը ներկայացուց յանձնաժողովին: Ամերիկայի պատուիրակը ինչպէս նաեւ միւս տէրութեանց պատուիրակները յատարարեցին թէ նոր ակադէմիքը օրոշելու համար հարկ եղած տեղեկութիւնները տալու պատրաստ են Բիւշէլ Էֆ. ի Սակայն Գերմանիոյ պատուիրակը իւր տէրութեանէն այս մասին տակաւին հրահանք ընդունած չըլլալով, նիստը վերցաւ առանց երկրորդ գաւառման օրը որոշելու:

— Ժուրնալ տը Գոնթանթինօք կը գրէ թէ՛ գիւտանագիտական ակումբներու մէջ կը խօսուի օր Մոնթ-Աթօնի մէջ անկարգութիւններ ծագել են: Ետեւայն այս լուրը դեռ հաստատուած չէ:

— Դարձեալ Ժուրնալ տը գոնթանթինօք կը գրէ թէ՛ Ռուսիա Ասիոյ մէջ գինւորական մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնէ: Ետեւայն անգաղար զօրք կը ղրկուի և Կովկասի բանակը հետեւեալ կատարանայ:

— Միտիլիէն օգոստ. 11 թուով կը գրեն թէ, տեղւոյն կառավարիչ Բէմալ պէյ Լոյտի շագենաւով Զմիւռնիա մեկնել է, նորընտիր կուսակալ Նաշիա բաշան շնորհակալութեամբ համար, յետոյ Քիոս պիտի երթայ Արշիպեղազոյ նորընտիր կուսակալն ալ շնորհակալութեամբ համար:

Զիթապտուղը առաւ հաւնձը կը խոստանայ Միտիլիէն մէջ:

— Ժուրնալ տը Գոնթանթինօք կը գրէ թէ, կայսերական կառավարութիւնը Ռուսաստանէն և Հաւաքարիայէն 5000 ձի զնելու յանձնարարութիւն ըրեր է Հօպ վաշային:

— Զմիւռնիոյ Արմօնիա յանական լրագիրը կը գրէ թէ Գաթթարօքու և Գաթթարի անուն երկու յոյն Զմիւռնիա յէն Պալատ երթալու առանձնապէս լու խուսմը վրանին կը յարձակի և երկուքն ալ բռնելով լեւը կը տանին: Ետեւայն 1500 և երկրորդէն 500 օսկի վրանք կը պահանջեն: Առաջակներուն երեքը առանկ և երկուքը քրիստոնէա են, ընդամենը հինգ հօգի օրոնց ամենքն ալ Ալպանիացի են: Առաջակները երկու թշուառ գերին Արապ-տէրէէն անձանթ տեղեր տարել են գիշեր ատեն, միշտ խոտորնակ ճամբայներէ երթալով, իւրեք գերինները շատ առաւապներ են: Բովանգակ կերակուրին երկուսուցորեն է եղեր և շատ գէշ ջուր մը կը խմեն եղեր: Գրեթէ 12 ժամ բնաւ ջուր չեն խմեր:

Առաջակները վերջապէս 600 օսկի վրանք տանալով գերինները արձակել են: Ետեւայն հազարներ են և յայտարարելով որ այսօր հետեւ բնաւ վտանգի մը չպիտի հանդիպին, երեքուկան մէհիտ ճամբու ծախք տուել են անոնց: Առաջակները իրենց գերիններուն բաւական տեղ առաջնորդներ են գիշերանց:

— Գէրլինի Օմ. գերազանցողն Բ. քարաւաղուն երէկ մայրաքաղաք հասաւ:

— Վեհ. Սուլթանի մասնաւոր քարաւաղար Բէշիա պէյ Տրամալի նախորդ կուսակալ Իզզէթ պէյի դատեր հետ առաւանցներ է:

— Պէտք է յիշատակել մէջ գարաւան Լա-
զարո անուն անձ մը տեղւոյն յունական
եկեղեցւոյն գանձապետը տարճանակով
վերաւարեր և ապա տարճանակի հարուս-
տով մ'ալ ինքզինքը սպաններ է :

— Զմիւռնիոյ կուսակալը օգոստոս 4
թուականու ներքին գործոց պաշտօնէին
ուղղած հեռագրով մը կիմացնէ թէ Գը-
լազմէնի գարանթիւնային մէջ այժմ 1001
անձինք կան, որոնց առողջութիւնը խիստ
լու է : հիւանդանոցին մէջ մէկ երկու
հիւանդներ կան միայն, որոնցմէ 65 տա-
րեկան անձ մը բնական մահաւոր մե-
ռեր է :

— Առողջապահական ժողովոյ կողմա-
նէ օգոստոս 15 թուականու 13 ի քօլէրայի
ցանկը .

Աղէքսանդրիա	44	»
Գաֆիւրէ	16	»
Փիւսի	16	»
Ուրիշ տեղուանք	487	»
Տիմիթ	4	»
Բէշիւ	9	»
Թանթա	2	»
Մահալլէի քէպիր	3	»
Տէմէնհուր	13	»
Զակաղիկ	2	»
Պէնհա	5	»
Սուէիշի մէջ (անգղոց.)	2	»

Վերին Եգիպտոսի մէջ 65 և ընդ ա-
մենը 660 մահաւոր :

Իսմայիլիայ և Բօրսայի մէջ քօլէրայի
դէպք տեղի չէ ունեցած և Աղէքսանդր-

իոյ առողջապահիկ շղթայն բարձուեր
է :

— Այս առաւօտեան Վազրթ կրէ թէ
մայրաքաղաքի առողջապահական ժո-
ղովը իւր երէկուան նստին մէջ հետեւեալ
օրոշումները ասուած է . Ա. Զմիւռնիոյ
առողջապահիկ շղթայն բաժնաւ () Բ.
Զմիւռնիայէ հասնող նաւերը Տարաւանէի
մէջ 24 ժամ բժշկական քննութեանց են.
Թարկել . Գ. Պէրուլթի առողջապահիկ
շղթայն բաժնաւ, Դ. Իսկէնտէրուէ մին-
չեւ Կիլիկիա գտնուած տեղերէն հասնող
նաւերուն անմաքուր անցագիր տալ :

— Հազարթ կը գրէ թէ քաղաքագե-
տական ժողովոյն անդամներէն Ահմէտ
փաշա՝ իզմիտի մօտերը բանուած պէտէ-
վիները հարցաքննելու պաշտօնով երէկ
մայրաքաղաքէն մեկնել է :

— Մօնիթէօր Պլադ պէյի պաշտօնա-
վորութեան դէմ ծանր ակնարկութիւն-
ները ըրած ըլլալով, միամետայ դադար-
ման դառապարտուեցաւ :

— Մայրաքաղաքէն Մալթա կղզին
գացող երկու զինուորականներ, տեղա-
կան իշխանութեանց կողմէն 15 օր դա-
րանթիւնայի անթարկուելու են :

— Բէֆիգ պէյ ար կառավարութեան
կողմէն Պուլաւիոյ գօմիօէր կորգուած
է, յառաջիկայ ուրբաթ իւր պաշտօնա-
տեղին կուղևորի :

— Երէկ իրիկուն ժամը Կէփին միջ-
ները բնիկ Սամթիւրցի Զօրֆէնան Պ.

Սօրգիո անուն անձ մը Ենի-գարաւի
երկաթուղւոյ կայարանէն երեք տօմակ
դնել կուզէ Սամթիւրցի երթալու համար.
երկաթուղւոյ պաշտօնեայն խնդրուած
տօմակները տալու համար 10 փութայ
կուզէ, որպէս զի հարկը փութանոցի մը
դէմ յիսուննոց մը աւելցնէ : Սօրգիո կը
պատասխանէ թէ չուզի, և անոր ար-
նելով որ պաշտօնէին քօլի մանրուք
ստակ կայ, կը խնդրէ որ անոր անհրաժեշտ
տոյ պաշտօնեայն իր մերձէ և ասոր
վրայ բանցի հարուած մը կուտայ Պ.
Սօրգիոին և երեքին վրայ վերք մը կը
գոյանայ :

Ասոր վրայ ժողովուրդը կը յուզուի
և օստիկանութեան կը դիմէ, որպէս
մեզ տրուած տեղեկութեան նայելով,
օստիկանութիւնն ալ հարկ եղածը ան-
դէկադրելու կը վերանի : Պ. Սօրգիո
ընկերութեան վերատեսչին դիմելով բո-
ղոք կը բաժնայ յիշեալ պաշտօնէին դէմ,
և բանի մը վկայներով կը հաստատէ թէ՝
պաշտօնեայն Բազաթի խնկարկուններէն
մին է :

Վերայիշեալ պաշտօնեայն ուրիշ ժամա-
նակներ ալ այս տեսակ անկարգութեանց
պատճառ եղած ըլլալով, հառաքակու-
թեան գծով Զօրֆէնան հրաւիրած է, ուս-
տի երկաթուղւոյ վերատեսչութեան ու-
շադրութիւնը հրաւիրել պարտ կը համա-
րիմք :

— Մէմուլը-Ջամաթի լրագրի աը-
նօրէն թուեան էֆ. երէկ բանաւորկուեր
է :

Բացակայութեանը այնչափ հոգ չըրին, որով
հետեւ խաղացողներու մտերմութիւնը կանաչ գորգէն
անգին չանցնիր, բայց քիչ ժամանակ վերջ իմացան որ
շատ օրերէ ի վեր բնակարանն ալ չէր գացած :

Ընտանիքը յուզեալ փնտաւել կուտար զանի .
Պ. աը Սիէօուադ — այս էր անունն — առաւօտ մը,
ժամը չորսին տաններն ակումբէն ելնելով փողոցի դըռ-
նէն դուրս ելնելու վայրկեանին իսկ կորսուեր էր :

Հաւանական էր որ Սէն-Ժէմէն արուարձանն եր-
թալու համար, ուր կը բնակէր, ասօրայթին համե-
մատ կառք մը բաւած ըլլար, բայց հրապարակի ու պա-
հետի կառավարները հարցաքննելով ճշգրիտ տեղե-
կութիւն մը չկրցին տալ :

Անոնցմէ մին միայն՝ վատահասցեայ թէ նայն գիշերը
Ռուստին շոգեկառքի կայարանն ուղևոր մը տարեր էր՝
որու վրայ ըրած նկարագիրն՝ անհետացած երիտասար-
դին նկարագրին բաւական կը յարմարէր :

Բայց ինչպէս հաւատար Պ. աը Սիէօուադ այնպիսի
մէկ ժամու, առանց սպաի և երեկոյթի հաշուաւով
անձանթ տեղ մ'երթալու համար ճամբայ ելած ըլլար :

Մասնակցին որ անձնապատկերէն գիմած չըլլայ,
երբ խնդիրը խաղացողի վրայ է, այս ենթադրու-
թիւնը միշտ կըլլայ :

Բայց Պ. աը Սիէօուադի խիստ հարուստ ըլլալը մէկ
կողմ ձգեմք, նաեւ խաղու մէջ միտշ բախտաւոր և ան-
հետ եղած գիշերն իսկ մեծ գումար մը շահեր էր :

Բաց աստի վիշտ ալ չունէր :

Անմասութիւն էր ուրեմն հաւատալ թէ անի՝ այնչափ
ուրախութիւն ու շահուէտ գիշերէ մը վերջ, ինքզինքը
գետը նետելու գացած ըլլար :

առութեանը հետեւանքներն առաջը դրին, ամեն ինչ ա-
նօգուտ եղաւ :

Անձանթն իր հետաւութիւնն ու քաղցրութիւնը բնաւ
չձգեց ու երբ պինքը իրը գատարկացորած պատժոյ վեր-
ջի տատիճանին — տարի մ'ու օր մը բանտարկութեան-
դատապարտող վճախ կարգացուիլը լսեց, այնպիսի դիրք
մ'առաւ ուրկից յայտնի կը տեսնուէր թէ գլուխը հա-
տաւ օրոշում մը դրած և այդ օրոշման բօլոր հետեւանք-
ներն աչք առած էր :

Դատաւճիւը տալու համար, նախ մարդուն անուն
մը տալու էր, ուստի ժող կոչեցին զանի, ինչպէս ար-
դէն բանտի պահապաններն՝ անոր ինչ անուն տալ չգիտ-
նալով այդպէս անուանել էին :

Քանի մ'օր վերջ, անանուն մարդը՝ մօտակայ նա-
հանգն արգելաբան մը զրկուեցաւ :

Ողբերգութեան հանգոյցը չտեսնուած տեսարանին
վարագոյրը վար կիջնէր :

Անաի աը Սէրվօն ինչպէս իր ակմբին մէջ խօշոր խա-
ղի մը խելք պիտի տար, նայնպէս այս դարմանալի հա-
նելուկին շատ հետաքրքրութիւն զգաց ու Բարիզ վե-
րագտանալէ առաջ՝ դիւանատանը հինգ հարիւր ֆրանք
ձգեց, որպէս զի պատիժը լրացուցած ժամանակ՝ կա-
լանաւորին տրուի :

Այս առակն՝ իր հետաքրքրութեանն ի նպաստ տը-
ւաւ :

Զի, կը մտածէր թէ անձանթն՝ արդարութեան
պարագը վճարելէ վերջ, հարկաւ իրեն ունեցած պարտ-
քըն ալ, արկածները պատմելով կը հառուցանէր,
Հաշիւը ճիշդ չեղաւ :

ԱՊՐԷԼԻԱՆԻ ԲԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻՆԵՐԻ
ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻՆԵՐԻ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻՆԵՐԻ

ἔτι, ἠόλιον ῥιόν φησὶ ῥ. 37.

Մ. Ղ. Պարտիզյանեան և Ընկ., պատիւ ունի ծանուցանել արդդ չառա-
բակութեան թէ՛ այս անդամ Ներսիսյան յատկապէս բերուած ընտրք և գոյողդիյն
պատկերներով սիկարի վուղի պատրաստած և իւր գործարանն աւելի ճոխ-
ցուցած է, որքէ յաճախուդ-ք և դօվիլօնէք շատ գոչ պիտի լինին։
Գործարանն պատրաստ է նաև թէ՛ մայլաքաղաքիս և թէ՛ գաւառներէն,
այս ինքն եղած յանձնարարութիւնն՝ իր ճշդութեամբ և ժամանակին կատարելու։
Կեդրոնատեղին է Յիւլիանօքը եղուչի Րիդա փաշա խան Թ. Յ. կը ծախ-
ուի բոլոր ձխալոճառաց խաւովները։

ՀԱՆՔԻՆՑ ԳՐԱԿԱՆ

Օսմ. Գ. Եմս. Գոց. երէկ իրիկուն	11-29
» » Բաց. այս առաւօտ	-
Ընթ. ԱՅՔ ԱՐԺԷՔՂ. ԹՈՑ	
Բռւմէի երկաթուղի Փրանք	52-
Թրամվայ Օսմ. Լիւր.	3-50
Բլիթադրամ » »	1050
Ընթ. ԱՅՔ ԴՐԱՄՈՑ	
(Օսմ. ոսկին 400 դուբուշէն)	
Անգղիկն. ոսկի	410-
Գաղղիական	87-22
Բօլ »	90-
Գրիմից »	51-25
Գարպոն թուղթ	9-25
Գարպոն արծա.	90-
Մէհիաիէ	108- 5
Վեցնոց.	104- 5
Հինգնոց.	103-20
Մէթաիք	101-

ՏՕԲԹ. Ա. ՊԱՂԶԷՊԱՆԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել Հայ Հասարակութեան որ, օգուէ հիւանդութեան ենթակայ ըլլալով՝ իրեն դիմողներն պատրաստ է ընդունիլ ւսման առտու ժամը մէկէն մինչեւ 5 լիկի զապօթիէ ճատտէսի Խզմիտի օթէլ վերի կրկ թիւ 24 սենեակին ։ Դիմող հիւանդք մեծ խնամօք գարաւանդելով ամեն կերպով խիստ գոհ պիտի ըլլան ։ Ուրբաթ օրերն ժամը 4 էն մինչեւ 9 ը հիւանդք ձրի կրնայուն ։

ՏՕՔԹ. Մ. Ս. ՍԱՆՃԱՔՃԵԱՆ

Ղերադարձած լինելով ֆարիզէն ուր մի քանի տարի մասնաւոր ուսման առարկայ ըրած է վերաբուժութիւնը եւ մանկաբարձութիւնը, պիտի ընդունի հիւանդներ ձրիաբար ասէն հինգշաբթի օրերը ժամը 6—8 ի դեղաբան Մէրնամէթեան, Պաղչէ գաբու, ուր նաեւ պիտի գտնուի մի եւ նոյն ժամուն երեքշաբթի եւ չորաթ օրերու:

ᠭᠤ ᠤ ᠤ ᠤ ᠤ ᠤ ᠤ

(ኒሊኑ ካኮኒ ካረበኩ ሆኖ)

109 - Կալաթա Սանտրդեբլար փողոց - 109

Իրերեմիա Քօնիթի Շահինի եւ յետող «Կլեռապա-
անուամբ մեր վարչութեան ներքեւ գտնուած
ձխախտտի գործարանն , այս անգամ կառա-
վարական պաշտօնակաւն ազդեցորարութեամբ
իւր անունն «Գամելիա»ի փոխելով, ըստ նախ-
նոցն ամեն ջան եւ ղոհողութիւն չպիտի խը-
նայուի մեր կողմէն աւելի եւս ընդհանրու-
թեան գոհունակութեան արժանապալու , եւ
նորա ճաշակը լիովին գոհացնելու համար , հե-
տեւաբար կը հրաւիրեմք մեր արդոյ յաճա-
խողներն , որ փութան պատուել տոյն գոր-
ծարանն , եւ նորա արտադրութեան արջիւ եւ
ընտրի ձխախտանքէ բաղադրեալ լինին փոր-
ձով հաստատեն :

Մասնաւոր խնամով նոր ձեռք բերուած
 Եջնիճէյ հատընտիր բերքերուն չնորհիւ յա-
 ճախորդք կարող են գտնել մեր քով այնպիսի
 անխառն եւ զուտ հոտաւէտ ծխախոտ եւ
 զլանիկներ , որոնց գերազանցութեան չեն կա-
 ռող հաւաստարկ եւ բտղգատութեան մտնել
 արելի՛ օ եւ է՛ ծխախոտի արտագրութիւնը ։
 Թէ՛ Կ. Պօլսէն տրուած եւ թէ՛ գաւառներէն
 զրկուած յանձնարարութիւնը ամենայն ճշդու-
 թեամբ եւ փութանակի կը կատարուին , ինչ
 քանակութեամբ որ ըլլան տրուած , հրամանա-
 ներն ։

Օտար երկիրներէ եկած յանձնարարութիւնք
ըստ մաքսային օրինաց պահնորօլի առւերքէ ա-
զատ են :

Եթերանոց, Կալաթա Սանաբզճըլար փողոց՝
թիւ 109 :

Մասնաճիւղ, Կ. Պօլիս Պալլա-բազար
թիւ 165:

ՅԷՐ-ԽՄԲԱԳԻՐ

F. S. WILKES

ԴԻՊԼՈՄԱՆ ԽԱՆԵ ՔԻՆ 14

Տարի մը վերջ, Գերակոմսն իմացաւ որ մարդն՝ Թ. Բանդ ով ըլլալը մասնելու, առանձնելու ամիս բանաւոր-
էութիւն կրօր և աստիճանութեան հսկողութեան ասկ
Մարտիրոս բնակելու գացեր էր:

Բոլոր իմացածն այս եղաւ, անանուն մարդը Էն. նա ինչպէս անգամ չառաւ, թէ երբեք չեմ թաքնուած. նա չէր ասել իմ հաւատարմութեն տրուելու եւ իրեն, բայց շնորհակալութեան դիր մը չգրեց:

Քիչ ժամանակ վերջ՝ փետրվարի յեղափոխութիւնը վրայ հասաւ ու Անդր ար Սիւլօն օյախնդիրը զբեմէ մուտքեր էր, երբ 1848 ապրիլի վերջերը, տարբեր կերպով տարօրինակ արկածներու հանդիպեցաւ:

U.

1848 տարւոյ վեց աւաջին ամիսներու մէջ, անցած քաղաքական պետական հարմարեան, ալ ուրիշ զբաղմանց տեղ չէին թողուր :

Դատական հետաքրքրական եղելու թեանց տրուած փափաքը՝ փողոցի կաւենեւում ու բնական մըցումներ, ըստ փոխուեր էր, և նոյն ժամանակ բարիգետն ամենաբարձր ընկերութեան մէջ տեղի ունեցած ապօրինակ խնդիրներն աննշար մնացին :

Փետրվարի յեղևիտութենէն վերջ յԺողովակներն
երկառ տանն թափաւր մնացեր էին, բայց ամառուտն
վերջերը՝ հաբուտաները սովորոյթնէն միւտ անգամ ձեւք
առին:

Դարձեալ Բարիշեան Սրճարանը ճաշելու կուգային ,
վերստին թաառոն կը յաճախէին , նորէն խաղի և ընթ.
ընթի կը նստէին :

Մանասանդ. խաղի՛ւ

Դոգացեալ բռնի ընդհատուալն մը յայտնաբերած իշխանին
տեղը լեցնել կուզէին :

Բարեգի նոյն ժամանակին ամենէ հաշակաւոր ակուսմաներէն մէկին մէջ էր մանաւանդ՝ ուր խոշոր խողացողները կը հաւաքուէին ու կարմիր մեծ որոհին մէջտեղ դնտեղուած «պաշտօն»ի (1) սեղանի վրայ բոլորտիքն՝ ամեն իրիկուն տհաքին գումարներ կը շահէին, կը կորորնցնէին:

Երբ մարդ օտկւոյն ու պանդոսմոսերուն՝ կանաչ գորշ գին վրայ գիգուելը տեսնէր, չէր կրնար բացատրել թէ ինչպէս վաճառականական արժեթղթոց գինը վար իջած էր և ինչպէս ագարակի վարձքերը չէին վըճարուեր :

Մտռկն՝ որ աււարաց մէջ, ինչպէս նաեւ ամեն սրբեր
չկար, խողի մէջ առատօրէն կը տեսնուէր և առաւօտ-
եան ժամը մէկէն յինչ հինդ՝ անհաւատալի դիւրաւ-
թեամբ մը ձեռքէ ձեռք կ'անցնէր :

Հոկտեմբեր ամսոյ վերջերը, լրացու տեսնւն՝ իր ամենաբարձր աստիճանին հասած մէկ օրն՝ ակումբին ամենէն հաճախակի տեսնուողներէ մին դուրս գալէ դադարեցաւ :

Անի բնիկ Լանկտօգլի նորտաի ու խիստ հարուստ
ազնուական մ'էր, որ ձմեռը Բաբիդ աղնցնելու եկեր ու
ամսէ մ'ի վեր լաւօր գումարներ շահեր էր: